

Державний вищий навчальний заклад
„Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”
Кафедра філології Коломийського інституту

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА З ПРАКТИКУМОМ

спеціальність 013 – Початкова освіта

III курс. V семестр
Практичне заняття №1

Синтаксис як наука. Синтаксичні одиниці.

1. Синтаксис як розділ науки про мову. Предмет, зміст, завдання курсу.
2. Зв'язок синтаксису з іншими мовознавчими дисциплінами.
3. Синтаксичні одиниці, їх загальна характеристика.
4. Диктант.

Завдання для самостійної роботи: підібрати по 5 прикладів різних синтаксичних одиниць, визначити їх граматичні засоби вираження.

Форми роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, письмові завдання.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинко І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №2

Словосполучення

1. Словосполучення як синтаксична одиниця.
2. Лексичні та фразеологічні словосполучення, їх відмінність від синтаксичних словосполучень.
3. Типи словосполучень за будовою. Синтаксично вільні й синтаксично нечленовані словосполучення
4. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова.
5. Типи підрядного синтаксичного зв'язку та смислові відношення у словосполученнях.

Завдання для самостійної роботи: підібрати по 5 прикладів синтаксичних підрядних словосполучень, проаналізувати їх.

Форми роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, письмові завдання.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408 с.

Практичне заняття №3-4

Речення як одиниця синтаксису

1. Речення як синтаксична одиниця. Загальна характеристика.
2. Речення і судження.
3. Типи речень за метою висловлювання та інтонацією.
4. Структурно-семантичні типи речень. Загальна характеристика.
5. Формально-синтаксична організація речення.
6. Семантико-синтаксична організація речення.
7. Комунікативна організація речення.

Завдання для самостійної роботи: підібрати по 1 прикладу з кожного типу речень: розповідне, питальне, спонукальне, бажальне; двоскладне, односкладне, поширене, непоширене, повне, неповне, ускладнене, неускладнене.

Форми роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, письмові завдання.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №5

Граматична основа речення

1. Граматична основа речення. Підмет, його структурні типи та засоби вираження.
2. Присудок як головний член речення. Простий та простий ускладнений присудок, засоби вираження.
3. Складений дієслівний присудок, засоби вираження.
4. Складений іменний присудок, засоби вираження.
5. Складний присудок, його структурні особливості.
6. Граматична координація (відповідність) підмета і присудка.

Завдання для самостійної роботи: підібрати по 5 прикладів простих двоскладних речень, проаналізувати граматичну основу, визначити в реченнях тему і рему.

Форми роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, письмові завдання.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкуратяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкуратяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №6

Другорядні члени речення

1. Поняття про другорядні члени речення. Граматичні ознаки другорядних членів речення.
2. Додаток. Прямі і непрямі додатки. Засоби вираження.
3. Означення узгоджені і неузгоджені. Засоби вираження.
4. Прикладка як різновид означення. Засоби вираження. Правопис прикладок.
5. Обставини і засоби їх вираження. Семантичні типи обставин.

Завдання для самостійної роботи: Підібрати по 2 зразки речень з наявними в них всіма головними й другорядними членами, проаналізувати речення.

Форми роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, письмові завдання.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Курс сучасної української літературної мови: Синтаксис /За ред. Л. Булаховського. – К.: Рад. шк., 1951. – Т. 2. – 407 с.
8. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
9. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
10. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
11. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
12. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
13. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №7

(Контрольна робота. Диктант. Синтаксичний аналіз простого двоскладного речення)

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

IV курс, VII семестр

Практичне заняття № 1

Односкладні речення. Неповні речення. Нечленовані речення

1. Односкладні речення як структурний різновид простого речення. Граматичні ознаки, класифікація односкладних речень.
2. Односкладні речення, головний член речення яких співвідноситься з підметом: називні, вокативні.
3. Односкладні речення, головний член речення яких співвідноситься з присудком: означено-особові, неозначено-особові, безособові.
4. Неповні речення: контекстуальні, ситуативні, еліптичні.
5. Нечленовані речення та їх семантичні різновиди.

Завдання для самостійної роботи: підібрати і проаналізувати по одному прикладові односкладних та неповних речень усіх типів.

Форми роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, письмові завдання.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинко І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №2

Прості ускладнені речення. Однорідні члени речення

1. *Поняття про прості ускладнені речення. Види ускладнених простих речень в українській мові.*
2. *Поняття про однорідні члени речення. Синтаксичний зв'язок між однорідними членами речення в українській мові.*
3. *Засоби поєднання однорідних членів речення та смислові відношення між ними.*
4. *Однорідні та неоднорідні означення.*
5. *Узагальнювальні слова при однорідних членах речення.*
6. *Правила вживання розділових знаків при однорідних членах речення.*

Завдання для самостійної роботи: *підібрати і проаналізувати по одному прикладові простих речень з різними смисловими відношеннями між однорідними членами речення.*

Види роботи: *усні відповіді, повідомлення, доповнення, колективна та самостійна письмова робота.*

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
4. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
5. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
6. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
7. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
8. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
9. Шкуратяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкуратяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
10. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408 с.

Практичне заняття №3

Відокремлені члени речення

1. *Поняття про відокремлені другорядні члени речення.*
2. *Відокремлені означення. Морфологічні засоби вираження, пунктуація.*
3. *Відокремлені обставини. Морфологічні засоби вираження, пунктуація.*
4. *Відокремлені додатки. Морфологічні засоби вираження, пунктуація.*
5. *Відокремлені прикладки. Морфологічні засоби вираження, пунктуація.*
6. *Відокремлені уточнювальні члени речення.*

Завдання для самостійної роботи: *підібрати і проаналізувати по одному прикладові простих речень з відокремленими означеннями, обставинами, додатками, прикладками.*

Види роботи: *усні відповіді, повідомлення, доповнення, навчальний диктант.*

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408 с.

Практичне заняття №4

Звертання у структурі простого речення

1. Звертання у простому реченні. З історії вивчення звертання в українській мові.
2. Структурні різновиди звертань.
3. Розмежування звертань у простому реченні та односкладних вокативних речень в українській мові.
4. Реферативні повідомлення за темою “Звертання”.

Завдання для самостійної роботи: підібрати і проаналізувати по одному прикладові простих речень із звертаннями

Види роботи: усні відповіді, повідомлення, доповнення, навчальний диктант.

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинко І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №5

Вставні компоненти. Вставлені конструкції

1. *Вставні компоненти в простому реченні. Загальна характеристика.*
2. *Семантичні групи вставних компонентів.*
3. *Структурно-семантичні ознаки вставлених конструкцій в українській мові. Стилiстичне використання вставлених конструкцій.*
4. *Правила вживання роздiлових знаків при звертаннях, вставних компонентах та вставлених конструкціях.*

Завдання для самостійної роботи: *підібрати і проаналізувати по одному прикладові простих речень із звертаннями, вставними компонентами, вставленими конструкціями.*

Види роботи: *усні відповіді, повідомлення, доповнення, колективна та самостійна письмова робота.*

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис / За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкуратяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкуратяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.

Практичне заняття №6

Підсумкова контрольна робота (тестування)

Література

1. Вихованець І. Р. Граматика української мови: Синтаксис / І.Вихованець. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
2. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К.: Вища шк., 1976. – 456 с.
3. Історія української мови. Синтаксис. – К.: Наук. думка, 1983. – 504 с.
4. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови / М. У. Каранська. – К.: Либідь, 1995. – 312 с.
5. Ковальчук М.П. Синтаксис сучасної української мови: Навчально-методичні матеріали до практичних занять, самостійної роботи для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 68 с.
6. Ковальчук М.П. Дидактичні матеріали для проведення контрольних робіт із синтаксису української мови (для студентів філологічних та педагогічних спеціальностей) / М.П.Ковальчук. – Івано-Франківськ: НАІР, 2011. – 50 с.
7. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис /За ред. І. К. Білодіда. – К.: Наук. думка, 1972. – 515 с.
8. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища шк., 1994. – 670 с.
9. Сучасна українська мова. Синтаксис /За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1994. – 225 с.
10. Сучасна українська літературна мова /За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища шк., 1994. – 414 с.
11. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова: Навч. Посібник / Н.Г. Шкурятяна, С.В. Шевчук. – К.: Літера, 2000. – 668 с.
12. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К.: Академія, 2004. – 408с.